

Vuorohoidon järjestämisen tarkastelu

Khall § 97
168/00.02.01/2026

Valmistelija: Meeri Halonen

Varhaiskasvatustalaki (504/2018) velvoittaa varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä ensisijaisesti huomioitavaksi lapsen edun. Lapsella on oikeus vuorohoitoon huoltajan/huoltajien työajoista tai opiskelusta johtuvaan tarpeeseen. Vuorohoitoon ei ole lakisääteistä subjektiivista oikeutta, vaan se myönnetään tarveperusteisesti. Tyypillisesti huoltajan tai molempien huoltajien tulee olla vuorotyössä.

Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta laissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Palvelujen hankinta on mahdollista myös toiselta palveluntuottajalta. (Varhaiskasvatustalaki 540/2018).

Ristijärven kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti vuorohoito on järjestetty 1.4.2024 lähtien ostopalveluna Paltamon kunnalta. Päätösesityksen perusteina ovat olleet varhaiskasvatuksen vaikea henkilöstötilanne, minkä takia on ollut haasteita lakisääteisen henkilöstömäärän turvaamiseen arkipäiville sekä se, että esimerkiksi viikonloppuhoidossa olevalle yhdelle lapselle ei ole ollut vertaistoimintaa, jossa lasten keskinäinen vuorovaikutus ja leikki mahdollistuisivat. Lisäksi esityksessä on huomioitu Saukonsilmun aukioloaikojen keskittämistä syntyviä säästöjä, joista merkittävimpiä ovat henkilöstö- ja sijaiskulut. (Khall § 22 67/00.02.01/2024).

Vuorohoidon tarve Ristijärven kunnassa on ollut vaihtelevaa vuosien varrella ja ennen huhtikuuta 2024 vuorohoitoa on järjestetty perheiden tarpeen mukaisesti laajennetuina aukioloajoin, välillä myös öisin. Vuosien 2024–2025 aikana Paltamossa vuorohoidossa on ollut kerrallaan 1–3 lasta ja kyseisenä aikana on myös ollut kuukausia, jolloin tarvetta ei ole ollut lainkaan.

Varhaiskasvatuksen asiakasperheille joulukuussa 2025 tehdyn kyselyn ja alkuvuoden 2026 uusien varhaiskasvatustalustalustusten perusteella vuorohoidon tarve on lisääntymässä. Viidellä lapsella on säännöllinen tarve aamu-, ilta- tai viikonloppuhoitoon. Yöhoidon tarvetta ei tämänhetkisen tiedon mukaan ole. Vuorohoidon osto Paltamosta voi jatkua entiseen tapaan Kontiomäen päiväkodissa. Myös Hyrynsalmelle suuntautuvan vuorohoidon tarve on ilmaistu, mutta Hyrynsalmen varhaiskasvatuksesta on ilmoitettu, ettei järjestely ole heille mahdollinen. Vuorohoidon lisääntymisen takia järjestämisvaihtoehtojen uudelleen tarkasteleminen on aiheellista huomioiden lain velvoittavuuden, lapsiperheiden tarpeiden sekä kustannusten näkökulmasta.

Liitteenä vuorohoidon kustannuslaskelmat.

Päätösesitys:

Ristijärven kunnanhallitus päättää vuorohoidon järjestämisestä 1.8.2026 alkaen.

Päätös:

Kunnanhallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteluun.